

frembringe, i mine Dine just ikke er paakaldt af nogen særdeles forhaandenbærende practiff Trang, og det er derfor for mig ikke libet tvivlsomt, om der egentlig har været en aldeles tilstrækkelig Anledning til, naar man ikke igrigt vilde røre ved den bestaaende Retsforfatning, saa at tage denne enkelte Deel af den under Behandling for at omforme den. Imidlertid vil jeg paa den anden Side indrømme, at den Forandring, der er foreslaaet, vel ikke kan antages i Virkeligheden at ville medføre nogen slynderlig Ulempe, og jeg skal derfor ikke ubtåle mig mod Lovforslaget i dets Heelhed. Det er kun enkelte Dele af det, som jeg vil gjøre nogle Bemærkninger ved. Lovudkastet gaaer jo ud paa at ophæve de Bestemmelser, hvorefter hidtil Sagførernes Antal paa hvert enkelt Sted har været indskrænket paa en bestemt Maade, og derimod at fastsætte, at overhovedet Enhver kan nedsette sig som Sagfører, naar han har den Qualification, som ligger i en vis Examen og tillige har gennemgaaet en vis Læretid. Hvad nu denne Læretid angaaer, da har det været mig meget tvivlsomt, om de Bestemmelser, som derom indholdes i Lovudkastet, egentlig kunne siges at være tilstrækkelig motiverede. En saadan Læretid som Betingelse for at udøve en vis Næring kjende vi jo godt fra andre Forhold i en tidligere Tid. Jeg er nu vel ganske enig med den ærede foregaaende Taler i, at man ikke kan betragte nærværende Lov som en Næringslov; imidlertid kan man dog vel i flere Henseender drage en Analogi fra det ene Forhold til det andet. Jeg siger altsaa, at en Læretid har jo tidligere været kjendt i vore Laugsforhold; men dengang havde man en Garanti for, at den Læretid, der var foreskrevet, virkelig blev benyttet, idet der nemlig var fastsat Prøver for de Paagjældende efter udstaaet Læretid; det laa ogsaa i hele Laugsvesenets Natur, at der habdes en Control med, at de Mennesker, der lærte, virkelig ogsaa benyttede denne Læretid. Hvorledes forholdes det sig derimod i saa Henseende med den Læretid, man her har foreskrevet for dem, der ville være Sagførere, efterat de have absolvert deres Examen? De ville aldeles ikke have at godtgjøre, om de have anvendt

denne Læretid vel eller slet; ja om de overhovedet ville komme til i den paakaldte Læretid virkelig at bestæftige sig med de Forretninger, som man ønsker, at de skulle bestæftige sig med, kan være et stort Spørgsmaal; thi der forlanges ikke Andet, end at de skulle have en Autorisation som Fuldmægtig for en Sagfører, og at de som saadan skulle møde i Retterne for denne Sagfører og fremlægge hans Indlæg. Naar man nu derhos betænker, hvad dog sandsynligviis vil blive en Følge af denne Lovs Udstedelse, at Sagførernes Antal bliver betydeligt forøget, vil man erkjende, at en stor Deel af disse Sagførere vistnok vil faae overmaade lidt at bestille, saa lidt at bestille, at de vel næppe ville kunne bestæftige sig selv, og at saaledes mange af Sagførerne, selv om de ogsaa havde lyst til at overlade deres Fuldmægtig andre Forretninger end den, at møde for dem i Retterne, dog ikke vel ville være i Stand dertil. Det forekommer mig derfor, at det har overordentlig liden Betydning at fastsætte en saadan Læretid som Betingelse for at blive Sagfører. Det har jo ikke tidligere været foreskrevet som en absolut nødvendig Betingelse, og det undrer mig saa meget mere, at man nu har lagt saa særdeles Vægt derpaa, som man jo i Udlandet, hvorfra man dog ellers har søgt Forbilledet til den hele Foranstaltning, vanstelig vil kunne finde noget Forbillede paa denne laugsræstige Indretning med Hensyn til Erhvervelsen af Sagførerbetalling. Sagførernæringen er fri i Tyskland, i Frankrig, i England, i Norge; mig bekjendt er der imidlertid ikke noget af disse Steder foreskrevet en saadan Læretid. Dersom denne Lovs Gjennemførelse virkelig overhovedet maatte kunne medføre Fordele — jeg troer, de ville være meget smaa — vilde jeg navnlig søge disse Fordele deri, at der gaves unge Mænd Afgang til at nedsette sig paa visse Steder, navnlig i Provindserne, hvor det kan være, at man maaskee undertiden kan være slet betjent med Sagførelsen, men jeg troer, at denne Bestemmelse om Læretiden vel kunde lægge en ikke ringe Hindring iveien for Opnaaelsen af denne Fordeel. Og dertil kommer endnu en anden Ting, og det er den, at denne Bestemmelse vistnok har gjort, at man med Hensyn til den anden Qualification,